

Anna PODHORSKÁ, *Soudnictví, advokacie a notářství ve Strakonících 1850-1938*, Bakalářská práce Historického ústavu FF JU, České Budějovice 2008, 59 s. + barevná fotografická příloha.

Posudek vedoucího bakalářské práce

Studentka Historického ústavu FF JU Anna Podhorská si ve své bakalářské práci, kterou nazvala *Soudnictví, advokacie a notářství ve Strakonících 1850-1938* uložila za hlavní cíl zachytit proces vývoje a působnosti právních norem a státní správy v době vzniku a utváření soustavy okresních soudů, který zahrnuje období let od r. 1850 a končí zánikem demokratické první Československé republiky v důsledku Mnichova 1938. Práce se zcela konkrétně věnuje popisu pracovní náplně jednotlivých právnických profesí i osobnímu životu jejich představitelů činných ve Strakonících, stranou však neponechává ani jejich úlohu ve zdejší společnosti. Jak ostatně autorka sama uvádí na s. 2: „*Zmíněná časová etapa byla vybrána na základě dochovaných archivních materiálů, jež byly potřebné k vypracování daného tématu.*“ Takže smyslem celé práce bylo přiblížit právní dějiny regionu Strakonicka, ze kterého autorka sama pochází.

Bakalářská práce se proto člení na tyto základní části: *Úvod* (s. 7-8) věnovaný autorkou rozboru použitých pramenů a literatury, následuje první kapitola nazvaná: *Nástin vývoje státní správy* (s. 9-12), která se zaměřuje na stručný, leč velice výstižný přehled vývoje státní správy, která převzala povinnosti výkonu veřejné správy v první instanci od patrimoniálních úřadů. S tím souviselo i úplné oddělení soudnictví od státní správy. Soudní okresy tak představovaly součást jednoho politického okresu, v jehož čele stál okresní hejtman. Důležité je zjištění, že vývoj po roce 1918 zachovává právní a veřejnoprávní kontinuitu s Rakousko-Uherskem v podobě tzv. Recepčního zákona (z. č. 11/1918 Sb. z. a n.), který říkal: „*Veškeré dosavadní zemská a říšská nařízení zůstávají prozatím v platnosti.*“ Dalším důležitým právním úkonem nového státu bylo přijetí Ústavy z 29. února 1920.

Druhá kapitola *Město Strakonice* (s. 13-17) je rozdělena na dvě části: 3.1. *Strakonice do roku 1850*, 3.2. *Strakonice v letech 1850-1938*. Zde je stručně, leč velmi výstižně vyjádřen vývoj města ve zkoumaném období, včetně nástinu jeho hospodářského a sociálního vývoje, vše ukončeno vývojem ve 30. letech 20. století.

Třetí kapitola *Soudnictví* (s. 18-30) je dále rozčleněna následujícím způsobem: 4.1. *Soudci* (s. 18), 4.2. *Soudnictví v letech 1850-1918* (s. 19-22) = 4.2.1. *Soudnictví řádných soudů*, 4.2.2. *Soudy mimořádné*, 4.2.3. *Státní zastupitelství*, 4.3. *Soudnictví v Československu v letech 1918-1938* (s. 23-27) = 4.3.1. *Řádné soudy*, 4.3.2. *Mimořádné soudy*, 4.3.3. *Ministerstvo spravedlnosti*, 4.4. *Soudnictví ve Strakonících* (s. 28-30) = 4.4.1. *Obsazení okresního soudu po roce 1918*. Autorka zde sleduje vývoj soudnictví v několika důležitých rovinách a důsledně jej dovádí až na poměry ve městě.

Čtvrtá kapitola *Advokacie* (s. 31-45) se dále člení na: 5.1. *Advokáti* (s. 31-33), 5.2. *Advokacie v letech 1850-1918* (s. 34-36), 5.3. *Advokacie v českých zemích v letech 1918-1938* (s. 37-38), 5.4. *Advokacie ve Strakonících*. Autorka také zde sleduje vývoj advokacie v několika důležitých rovinách a důsledně jej dovádí až na poměry ve městě.

Pátá kapitola *Notářství* (s. 46-54) je rozdělena na části: 6.1. *Notáři* (s. 46-47), 6.2. *Notářství v letech 1850-1918* (s. 48-51), 6.3. *Československé notářství (1918-1938)* (s. 52), 6.4. *Notářství ve Strakonících* (s. 53-54) zahrnuje části: 6.4.1. *Období 1850-1918*, 6.4.2. *Období první republiky (1918-1938)*. Také v této kapitole sleduje úspěšně autorka vývoj notářství v několika důležitých rovinách a na zcela konkrétních případech (Dominik Arnold, Josef Wotýpka, Karel Velkoborský).

V části *Závěr* (s. 55) své bakalářské práce provádí autorka velice stručnou a přehlednou rekapitulaci výsledků své práce na poli dějin soudnictví, advokacie a notářství

v letech 1850-1938, přičemž historii uvedených právních odvětví zkoumá vždy z pohledu regionálních dějin se zaměřením na tehdy ještě nevelké okresní město ležící v jihozápadních Čechách – na Strakonice. Jde tak o stručnou rekapitulaci dosažených poznatků, ukazujících zejména na to, jak významnou úlohu v politickém, ve veřejném i kulturním životě města Strakonice sehrávali soudcové, notáři a zejména advokáti. Autorka správně připomenula, že vedle výkonu svého povolání často působili i souběžně v městské samosprávě a i v některých kulturních spolcích. Ukázala také to, že celé spektrum soudních rozhodnutí, stejně jako notářská a advokátní agenda, nám zpětně poskytují možnosti empatie a vhledu do chování a jednání lidí zkoumaného období.

Nedílnou součástí práce je i *Seznam pramenů a literatury* (s. 56-58) a *Seznam příloh* (s. 59), které jsou autorkou vhodně prezentovány ve vybraných dokumentárních fotografiích. Ty jsou velice potřebné pro každého badatele, který se zabývá zkoumaným obdobím let 1850-1938 a mají i svou významnou vypovídací hodnotu. Ocenění si zaslouhuje i pečlivě provedený poznámkový aparát pod čarou v počtu 220 odkazů. Jako jedinou vadou na kráse jinak precizně provedené práce je poněkud nepřesné uvedení mého druhého titulu (Paedr. místo PaedDr.) na titulní straně!

Jako vedoucí bakalářské práce také hodnotím pozitivně i to, jak velký posun žádoucím směrem učinila Anna Pohorská, když si našla adekvátní oporu v podobě potřebných a rozšiřujících právních konzultací u pana PhDr., JUDr. Stanislava Balíka. Také já jsem zase konzultoval, jak u své švagrové JUDr. Hany Dvořákové, tak i u pánů JUDr. Pavla Losenického a PhDr. et JUDr. Jana Štemberka, Ph.D. I jim všem proto patří moje upřímné a srdečné poděkování.

Závěrem je možno konstatovat, že současná bakalářská práce slečny Anny Podhorské plně splňuje požadavky kladené na tento druh práce a má i všechny nezbytné předpoklady pro její úspěšné obhájení.

Proto předloženou bakalářskou práci s radostí doporučuji k obhajobě a hodnotím ji známkou **v ý b o r n ě**.

V Českých Budějovicích dne 8. srpna 2008

PhDr. et PaedDr. Jiří DVOŘÁK, Ph.D.